

Bilag.

DANMARKS NATIONALBANK

Den 10. oktober 1973.

Blandt de af Folketingets politisk-økonomiske udvalg stillede spørgsmål vedrørende forslag til lov om regulering af kreditformidling har udvalget som spørgsmål 1 udbedt sig en skriftlig redegørelse fra direktionen for Danmarks Nationalbank for bankens syn på det foreliggende lovforslag. Direktionen skal i den anledning udtale følgende:

Nationalbanken har i en årrække ved aftaler med banker og sparekasser tilstræbt at opnå en efter den økonomiske udvikling afstemt stigningstakt i pengeinstitutternes udlån. Som nærmere beskrevet i svaret på udvalgets spørgsmål nr. 15 har det væsentligste instrument for det kreditpolitiske samarbejde mellem Nationalbanken og pengeinstitutterne siden 1970 været aftalen om et loft over de enkelte pengeinstitutters bevilgede kreditter, hvorved der stort set har kunnet opnås en tilfredsstillende regulering af udlånsstigningen.

Den kraftige opgangskonjunktur, som har udviklet sig i det seneste års tid, og den heraf følgende lånefterspørgsel har dog ikke kunnet undgå at medføre et vist pres på det frivillige aftalesystem, ligesom nogle ganske få pengeinstitutter har ønsket at holde sig uden for dette aftalesystem. En enkelt større bank, som hidtil har stået udenfor, har dog for nylig givet udtryk for ønske om at tilslutte sig aftalesystemet.

På denne baggrund opfatter Nationalbanken en lovgivning, hvorefter der i givet fald ville kunne fastsættes bindende retningslinier for samtlige pengeinstitutters udlånsstigning, som sigtende på en styrkelse af mulighederne for en fortsættelse af det kreditpolitiske samarbejde mellem Nationalbanken og pengeinstitutterne. Det kan oplyses, at pengeinstitutterne har givet ud-

tryk for, at de er villige til at forhandle med Nationalbanken om en fortsættelse og tilpasning af aftalerne, således at de kan bringes i overensstemmelse med den politiske målsætning.

Det må dog understreges, at der uanset en styrkelse af aftalesystemet vil være en række faktorer, som dæmper effekten af begrænsninger i bankers og sparekassers udlån. Således kan en stor del af erhvervslivet trække på lån fra udenlandske pengeinstitutter, og en stigende del af de større danske virksomheders bankforretninger vil herved blive overført til udenlandske banker.

Endvidere må det tages i betragtning, at pengeinstitutternes udlån er af begrænset og i de senere år relativt faldende størrelse i forhold til kreditformidlingen over obligations- og pantebrevsmarkedet. Endelig vil der, hvis pengeinstitutternes udlånsmuligheder i en længere periode holdes væsentligt under efterspørgslen, ske en opblomstring af kreditformidlingen direkte mellem privatpersoner og firmaer — en kreditformidling, hvis omfang man ikke har nogen mulighed for at kontrollere.

For så vidt angår det foreliggende lovforslags enkelte bestemmelser er det Nationalbankens opfattelse, at forsøg på at påvirke enkelte komponenter af den samlede efterspørgsel ved en selektiv kreditpolitik i form af særlige begrænsninger for dele af pengeinstitutternes udlån ikke på længere sigt vil give væsentlige resultater og vil være vanskeligt kontrollerbare. En omgåelse af sådanne begrænsninger vil dels kunne ske ved, at f.eks. produktionsvirksomheder øger deres låntagning og derved via leverandørkreditter indirekte finansierer detailhandlens afbetalingssalg, dels ved en øget aktivitet i private finansieringsselskaber, via en-